

Dosarul nr. 2ra-218/2020

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Centru (Sv. Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Aliona Ciocanu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Ciocanu
împotriva Societății pe Acțiuni „Articole din Beton Armat” cu privire la încasarea
salariului restant,
împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 29 octombrie 2018, Ciocanu Aliona a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare) privind încasarea
salariului restant în sumă de 161 288 de lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că a activat la SA „Articole din Beton
Armat” (în proces de lichidare) în funcție de jurisconsult și ca membru al comisiei de
lichidare până la 12 ianuarie 2012. Întreprinderea nu i-a achitat sumele restante
salariale care au fost confirmate de întreprindere ca fiind existente la data de 01
septembrie 2017.

A mai declarat reclamanta că în baza certificatului nr. 27 eliberat la 22
octombrie 2018 de către SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare),
restanța salarială față de Ciocanu Aliona, la data de 01 septembrie 2017 constituia
suma de 161 288 de lei. Astfel, angajatorul urma să-i achite suma salarială lunar, dar
nu a efectuat plățile, din aceste considerente s-a adresat conducerii întreprinderii SA
„Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare) să dispună plata salariului, însă
aceștia nu s-au achitat cu reclamanta.

A susținut că la data de 14 decembrie 2017 și la 07 iunie 2018 s-a adresat,
repetat, cu cerere scrisă către SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare)
pentru a-i fi achitată datoria salarială formată, în modul stabilit de legislație, cererile
date au fost recepționate de SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare),
însă nu a primit un răspuns pozitiv la această cerere.

Prin hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ciocanu Aliona împotriva SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare) privind încasarea salariului restant.

S-a încasat de la SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare) în beneficiul Alionei Ciocanu salariul restant în sumă de 161 288 de lei.

S-a încasat de la SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare) în contul statului taxa de stat în sumă de 4838,64 de lei.

Prin decizia din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de SA „Articole din Beton Armat”, casată hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central și emisă o hotărâre nouă prin care a fost respinsă ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Ciocanu împotriva SA „Articole din Beton Armat” cu privire la încasarea salariului restant.

Pentru a concluziona astfel instanța de apel a reținut că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, în conformitate cu prevederile art. 355 alin.(1) lit. b) Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altei natură, ce i se cuvin salariatului.

A specificat Curtea de Apel că dreptul reclamantei/recurente de a solicita încasarea salariului restant în sumă de 161 288 de lei, a apărut la data când a aflat sau trebuiau să afle despre încălcarea dreptului, adică la data de 12 ianuarie 2012, când au încetat raporturile de muncă cu SA „Articole din Beton Armat” (în proces de lichidare) și nu mai târziu de 12 ianuarie 2015. Însă, Ciocanu Aliona s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin care a solicitat încasarea salariului restant tocmai la data de 29 octombrie 2018, cu omiterea esențială a termenului de prescripție prevăzut de norma de drept enunțată.

La 09 decembrie 2019, Ciocanu Aliona a declarat recurs împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și aplicat eronat normele dreptului material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

A mai indicat recurenta că apelul a fost înaintat de o persoană fără împuterniciri de a reprezenta întreprinderea și că instanța de apel a constatat eronat că a fost încălcat termenul de prescripție, încălcând drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

La 17 februarie 2020 de către administratorul SA „Articole din Beton Armat”, în proces de insolvență a fost depusă referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Ciocanu Aliona ca fiind inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 07 octombrie 2019 (f.d. 79) și recepționată de către recurentă la data de 09.10.2019, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 81).

Prin urmare, recursul declarat de Ciocanu Aliona, la 09 decembrie 2019, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ciocanu Aliona, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ciocanu Aliona, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a

constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Ciocanu Aliona.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ciocanu Aliona.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh